

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA RELIXIÓN CATÓLICA

6º CURSO DE E.P.

PROFESORA: María Isabel Castiñeira Souto

CURSO: 2021/22

ÍNDICE

1. INTRODUCCIÓN
2. OBXECTIVOS.
3. CONTIDOS.
  - A) BLOQUES DE CONTIDOS
  - B) UNIDADES DIDÁCTICAS
4. ACTIVIDADES.
5. TEMPORALIZACIÓN
6. COMPETENCIAS CLAVE
7. AVALIACIÓN.
  - 7.1 TÉCNICAS, INSTRUMENTOS E CRITERIOS PARA A AVALIACIÓN,
  - 7.2. CRITERIOS DE AVALIACIÓN.
  - 7.3. ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE.
  - 7.4. MINIMOS IMPRESCINDIBLES PARA UNHA AVALIACIÓN POSITIVA.
  - 7.5. PROGRAMA DE RECUPERACIÓN.
8. METODOLOXÍA DIDÁCTICA.
9. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.
10. MATERIAIS E RECURSOS.
11. PROGRAMAS EDUCATIVOS
  - 11.1. BIBLIOTECA ESCOLARE E LECTURA.
  - 11.2. EDUCACIÓN DIXITAL.
12. AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN.
13. AVALIACIÓN DA PRÁCTICA DOCENTE.

1. INTRODUCCIÓN.

A presente programación traballarase durante o curso **2021/22** no 6º nivel de Educación Primaria no **Ceip de Curtis**.

Non é unha programación pechada, xa que incluíra calquera proposta que axude a levar a cabo a mesma, integrando as experiencias e aprendizaxes do alumnado e adaptándose aos diferentes ritmos de traballo.

Durante o presente curso **2021/22** continuamos cunha serie de medidas en relación á COVID-19 en canto a:

1. Normas de organización e funcionamento.
2. Actuacións de prevención, hixiene e protección.
3. Accións formativas para a mellora da competencia dixital do alumnado para o seu desenvolvemento na modalidade de ensino presencial ou, en caso de ser necesario de forma non presencial.
4. Atención aos aspectos emocionais e sociais, mediante a realización de actividades en grupo de acollida e cohesión.

Tamén, esta programación recolle actuacións previstas no caso dun período de actividade lectiva non presencial.

A área de Relixión Católica, no primeiro curso de primaria, propón unha síntese global e básica da mensaxe cristiá co que se pretende presentar a mensaxe cristiá debidamente secuenciada en función do nivel e da idade dos alumnos/as.

Tamén pretende situar a área nun contexto histórico e social que recolle a tradición cultural derivada da relixión católica e doutras relixións ofrecéndolle ao alumno de Educación Primaria o acervo cultural e histórico.

Ademais axuda a capacitar ao alumno mediante os obxectivos e contados, para dar sentido á súa propia vida e ter unha actitude aberta cara a ciencia a cultura e a identidade da persoa. En definitiva, ser capaz de afrontar os grandes interrogantes do ser humano e de buscar repostas.

Finalmente presentar as esixencias que se derivan da mensaxe cristiá e ofrecer un modelo de vida, un conxunto de ideas e de crenzas, e a proposta dunha escala de valores propios do ser humano.

2. **OBXECTIVOS.**

Ao finalizar o sexto curso preténdese que os alumnos sexan capaces de:

- Investigar expresións básicas e xerais do feito relixioso na Antigüidade.
- Recoñecer os principais compoñentes que forman o feito da relixión en xeral.
- Comparar as principais semellanzas e diferenzas das grandes relixións actuais.
- Coñecer e valorar as respostas ás grandes respostas do ser humano que dan as relixións monoteístas.
- Coñecer e tomar conciencia da solidariedade da Igrexa católica e as relixións co mundo actual.
- Coñecer e aplicar as claves de interpretación católica da Biblia.
- Coñecer e comprender a providencia de Deus en relación coa fe cristiá e a vida diaria.
- Descubrir os principais medios e experiencias para encontrarse con Deus
- Investigar no Novo Testamento os principais relatos e testemuñas que manifestan a verdadeira humanidade e verdadeira divindade de Xesucristo
- Coñecer a presenza e a importancia da Virxe María no Novo Testamento e na Igrexa católica.
- Identificar as principais características e orixinalidade do Deus cristián.
- Coñecer e valorar o Espírito Santo en relación con Deus Pai e Deus Fillo, e como axuda para o desenvolvemento de valores cristiáns e sociais.
- Analizar a Igrexa católica en relación co mundo actual e as súas principais notas.
- Coñecer as principais características dos sacramentos da Orde e do Matrimonio.
- Analizar e comprender as principais características do sacramento da Unción de enfermos.

- Descubrir a orixinalidade das festas relixiosas en relación co ano litúrxico da Igrexa católica.
- Comprender e valorar a correcta relación que debe existir entre a Igrexa católica e a sociedade.
- Tomar conciencia da importancia de respectar as crenzas relixiosas para mellorar a convivencia entre persoas de diferentes culturas e relixións.
- Descubrir a orixinalidade e a contribución do compromiso social e cidadán dos cristiáns.
- Comprender y respectar las expresi3ns artísticas de las relixións.
- Recoñecer e interpretar correctamente as manifestaci3ns da presenza de Deus na cultura xeral e cristiá.
- Coñecer e interpretar correctamente a fe da Igrexa sobre a vida eterna.
- Comprender o sentido sagrado e conmemorativo das festas relixiosas e recoñecer os momentos fundamentais do ciclo litúrxico relacionándoos coa Historia de Salvaci3n.

3. **CONTIDOS.**

A) **BLOQUES DE CONTIDOS**

Bloque 1. O sentido relixioso do home

- A incapacidade do ser humano para ser feliz reclama a salvaci3n.
- A plenitude do ser humano est3 na relaci3n con Deus.

Bloque 2. A revelaci3n: Deus intervén na historia

- O pobo de Israel como depositario da sabedoría de Deus.
- Os libros sapienciais enriquecen a humanidade.

Bloque 3. Xesucristo, cumprimento da Historia da Salvaci3n

- Xesucristo, desvela o Pai.
- As tentaci3ns de Xesús: obstáculo ao cumprimento do plan de Deus.
- Xesús envía os discípulos para continuar coa súa misi3n salvífica.

Bloque 4. Permanencia de Xesucristo na historia: a Igrexa

- Os sacramentos ao servizo da misión da Igrexa: Confirmación, Orde e Matrimonio.
- A Pascua, tempo de resurrección. Os froitos da resurrección de Xesús: a alegría e a paz.
- Os cristiáns, testemuñas da resurrección.

B) UNIDADES DIDÁCTICAS

1. Aprendo das relixións.
2. Valores e ensinanzas de Biblia.
3. Descubro a salvación con Xesús.
4. Deus axúdame a respectar.
5. Formo parte da Igrexa .
6. Colaboro na misión da Igrexa.
7. Xesús resucitou.
8. Practico a verdadeira liberdade.
9. Descubro a Deus na cultura.

4. ACTIVIDADES.

Levaranse a cabo diversos tipos de actividades:

- 1.-Actividades de iniciación ou motivación: visualización dun vídeo presentación dun problema da vida cotiá ou unha nova ...
- 2.- Actividades de desenvolvemento: aquelas deseñadas para a adquisición dos contido propostos.
- 3.- Actividades de consolidación: esquemas, resumos...
- 4.- Actividades de reforzo ou ampliación: para aqueles alumnos que non acadan os obxectivos propostos ou xa teñen completamente integrados os contidos e precisan afondar neles.
- 5.- Actividades de avaliación: probas escritas ou orais

No caso da supresión das clases presenciais, levaranse a cabo actividades telemáticas a través do blog naauladerelli.blogspot.com con acceso dende a páxina principal do centro e se fose o caso a través da aula virtual.

5. TEMPORALIZACIÓN

Os obxectivos propostos distribuiranse ao longo de tres trimestres, en cada trimestre incluiremos as unidades correspondentes a cada unha das distintas áreas cun tempo estimado, para cada unha de elas, dun mes. Terase en conta na secuenciación a incorporación dos contidos non impartidos no curso escolar 2019/20. As unidades didácticas impartiranse:

Unidade 1. Aprendo das relixións. (Setembro: semanas 2,3/ Outubro: semanas 1,2)

Unidade 2. Valores e ensinanzas de Biblia. (Outubro: semanas 3,4,5/Novembro: semana 1)

Unidade 3. Deus axúdame a respectar. (Novembro: semanas 2,3,4 / Decembro: semanas 1,2)

Unidade 4. Forno parte da Igrexa. (Xaneiro: semanas 2,3,4)

Unidade 5. Desexo atoparme con Deus (Febreiro: semanas 1,2,3,4)

Unidade 6. Colaboro na misión da Igrexa. (Marzo: semanas 1,2,3,4,)

Unidade 7. Xesús resucitou. (Abril: semanas 1,3,4)

Unidade 8. Practico a verdadeira liberdade (Maio: semanas 1,2,3)

Unidade 9. Descubro a Deus na cultura. (Maio: semana 4 /Xuño: semanas 1 e 2)

6. COMPETENCIAS CLAVE

1. Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía

O desenvolvemento desta competencia contribúe á valoración ética do uso da ciencia e da tecnoloxía. Á súa vez, apoia e dá sentido ás habilidades e ás destrezas relacionadas coa ecoloxía que se adquiren desde a devandita competencia.

Esta área posibilitáanos iluminar as respostas e as solucións aos problemas que xorden na interacción do ser humano con todo o relacionado co ámbito da ciencia e a tecnoloxía.

Os **descriptores** que traballaremos fundamentalmente serán:

- Interactuar co medio natural de xeito respectuoso.
- Respetar e preservar a vida dos seres vivos do seu medio.
- Tomar conciencia dos cambios producidos polo home no medio natural e as repercusións para a vida futura.
- Desenvolver e promover hábitos de vida saudable en canto á alimentación e ao exercicio físico.
- Recoñecer a importancia da ciencia na nosa vida cotiá.
- Aplicar as estratexias de resolución de problemas a calquera situación problemática.

2. Comunicación lingüística

Para un bo desenvolvemento desta competencia nesta área, a utilización dos diversos modos de comunicación será fundamental xa que o diálogo da fe coa cultura esixe adestrarse na escoita da Palabra de Deus, a exposición de cada un dos contidos coas súas argumentacións adecuadas ás diferentes idades do alumnado. Por iso, será decisivo dotar os alumnos de ferramentas co fin de que cheguen a dominar a competencia comunicativa en todas as súas facetas.

Os **descritores** que utilizaremos serán:

- Captar o sentido das expresións orais: ordes, explicacións, indicacións, relatos...
- Comprender o sentido dos textos escritos.
- Gozar coa lectura.
- Expresar oralmente de xeito ordenado e claro calquera tipo de información.
- Compoñer distintos tipos de textos creativamente con sentido literario.
- Respetar as normas de comunicación en calquera contexto: quenda de palabra, escoita atenta ao interlocutor,...
- Manexar elementos de comunicación non verbal, ou en diferentes rexistros en diversas situacións comunicativas.
- Utilizar os coñecementos sobre a lingua para buscar información e ler textos en calquera situación.

Competencia dixital

Nesta área posibilitarásenos manexar ferramentas desde un sentido ético e de responsabilidade para poder acceder ás distintas fontes que nos faciliten coñecer e afondar nesta materia. Será fundamental traballar desde fontes fiables que favorezan a claridade de contidos para crear no alumnado unha base sólida e cheguen a xerar os seus propios criterios sobre diferentes contextos nos que se poidan desenvolver.

Na área de Relixión Católica adestraremos os seguintes **descriptores**:

- Empregar distintas fontes para a busca de información.
- Seleccionar o uso das distintas fontes segundo a súa fiabilidade.
- Manexar ferramentas dixitais para a construción de coñecemento.
- Comprender as mensaxes elaboradas en códigos diversos.
- Actualizar o uso das novas tecnoloxías para mellorar o traballo e facilitar a vida diaria.
- Aplicar criterios éticos no uso das tecnoloxías.

3. **Conciencia e expresións culturais**

Esta competencia relaciónase cos seus aspectos de coñecemento e valoración de toda a expresión artística, simbólica, histórica, de costumes, ritos, festas, valores, modos de vida... O alumnado verase enriquecido cos valores que leva consigo o feito relixioso en toda a súa expresión artística, cultural e estética, teolóxica e vivencial. Con iso contribúe á conservación e á valoración do patrimonio cultural.

Os **descriptores** que adestraremos nesta competencia son:

- Mostrar respecto cara ás obras máis importantes do patrimonio cultural a nivel mundial.
- Valorar a interculturalidade como unha fonte de riqueza persoal e cultural.
- Expresar sentimentos e emocións desde códigos artísticos.
- Apreciar a beleza das expresións artísticas e no cotián.
- Elaborar traballos e presentacións con sentido estético.

4. **Competencias sociais e cívicas**

Esta competencia recolle todas as formas de comportamento que preparan as persoas para participar dunha forma eficaz e construtiva na vida social e profesional; por iso, dotaremos o alumnado de ferramentas que favorezan e fomenten os valores de respecto, cooperación, solidariedade, xustiza, non violencia, compromiso e participación como piares para a súa formación. Estes valores que se van fomentar teñen a súa fundamentación e referencias cristiás na filiación no amor a Deus.

Os indicadores desta competencia poden facilitar o adestramento de cada un dos **descriptores** que enunciámos a continuación:

- Coñecer e aplicar dereitos e deberes da convivencia cidadá no contexto da escola.
- Desenvolver a capacidade de diálogo cos demais en situacións de convivencia e traballo e para a resolución de conflitos.
- Mostrar dispoñibilidade para a participación activa en ámbitos de participación establecidos.
- Recoñecer a riqueza na diversidade de opinións e ideas.
- Aprender a comportarse desde o coñecemento dos distintos valores.
- Concibir unha escala de valores propia e actuar conforme a ela.
- Evidenciar preocupación polos máis desfavorecidos e respecto aos distintos ritmos e potencialidades.
- Involucrarse ou promover accións cun fin social.

5. Sentido de iniciativa e espírito emprendedor

É fundamental que o alumnado descubra a súa identidade persoal a través dunha apertura ao significado último e global da súa existencia humana. A súa iniciativa persoal dependerá sempre que adestre nun auto coñecemento, en explorar as súas potencialidades, en buscar o sentido a cada unha das cousas que acontecen na súa vida.

O espírito emprendedor do alumno formarase a partir da disposición e actitude que poida dispoñer. Dotaráselle de destrezas e habilidades para que a transformación social do mundo no que vivimos sexa unha realidade grazas ao espírito de emprendedor do alumno.

Neste caso, os **descritores** que adestrar serían:

- Asumir as responsabilidades encomendadas e dar conta delas.
- Ser constante no traballo superando as dificultades.
- Xestionar o traballo do grupo coordinando tarefas e tempos.
- Contaxiar entusiasmo pola tarefa e a confianza nas posibilidades de alcanzar obxectivos.
- Priorizar a consecución de obxectivos de grupo a intereses persoais.
- Xerar novas e diverxentes posibilidades desde coñecementos previos do tema.
- Encontrar posibilidades no contorno que outros non ven.
- Mostrar iniciativa persoal para iniciar ou promover accións novas.

6. **Aprender a aprender**

Nesta área será decisivo o impulso do traballo en equipo polo seu intrínseco sentido comunitario propoñendo un marco de referencia aceptado voluntariamente segundo as súas conviccións, na busca da verdade e do ben.

Os **descritores** que utilizaremos para adestrar esta competencia serían:

- Desenvolver as distintas intelixencias múltiples.
- Xerar estratexias para aprender en distintos contextos de aprendizaxe.
- Aplicar estratexias para a mellora do pensamento creativo, crítico, emocional, interdependente,...
- Desenvolver estratexias que favorezan a comprensión rigorosa dos contidos.
- Planificar recursos necesarios e pasos a realizar no proceso de aprendizaxe.
- Seguir os pasos establecidos e tomar decisións sobre os pasos seguintes en función dos resultados intermedios.
- Avaliar a consecución de obxectivos de aprendizaxe.

7. **Competencias específicas na área de Relixión e Moral Católica**

O ensino relixioso católico estrutúrase a partir de catro dimensións que fundamentan as competencias específicas do ensino relixioso católico.

- **Dimensión cultural e histórica.** Está presente no ensino relixioso, dado que o patrimonio cultural, histórico e antropolóxico-axiolóxico que gran parte das sociedades reciben do pasado está vertebrado por contidos relixiosos.
- **Dimensión ético-moral.** Esta dimensión fai posible a maduración na responsabilidade, o exercicio da solidariedade e da caridade. Todo iso fundamentado na Palabra e nos feitos de Xesús
- **Dimensión humanizadora.** Faculta o alumno para dar resposta aos seus interrogantes máis radicais, facendo á súa vez posible a formación de homes e mulleres conscientes, críticos, libres e creadores.
- **Dimensión epistemolóxica.** Os seus contidos son saberes cun fundamento e unha metodoloxía científica propia, implantados con rigor e tradición no noso contorno cultural.

7. AVALIACIÓN.

7.1 TÉCNICAS, INSTRUMENTOS E CRITERIOS PARA A AVALIACIÓN,

- **Técnicas, instrumentos e criterios de cualificación para a avaliación do proceso de ensino-aprendizaxe presencial.**

Técnicas e Instrumentos para a avaliación do proceso de aprendizaxe:

TÉCNICAS	INSTRUMENTOS	MOMENTO
Observación directa	Listas de control Rexistro anecdótico	En todo momento
Revisión das tarefas	Guía e fichas para o rexistro	Habitualmente
Controis	Preguntas estruturadas	Ao final da fase de aprendizaxe

Criterios de cualificación:

- a) Fichas e exercicios escritos, actividades, traballo e caderno de clase 50%
- b) Preguntas e intervencións orais en clase 20%
- c) Observación do esforzo, atención, presentación do traballo, participación en clase, cumprimento das normas do centro e da aula 30%

-Técnicas, instrumentos e criterios de cualificación para a avaliación do proceso de ensino-aprendizaxe non presencial.

Técnicas e instrumentos para a avaliación do proceso de aprendizaxe:

TÉCNICAS	INSTRUMENTO	MOMENTO
Revisión das tarefas	Guías e fichas para o rexistro	Habitualmente

Criterios de cualificación:

-Realización e entrega das tarefas en prazo

- a) Realización e entrega das tarefas en prazo.....60%
- b) Dominio dos contidos específicos da área.....30%

OBSERVACIÓNS

A valoración por parte da profesora usará a seguinte baremación; INSUFICIENTE (4), SUFICIENTE (5), BEN (6), NOTABLE (7/8), SOBRESAÍNTE (9/10).

No caderno, terase en conta: a realización e corrección dos exercicios, limpeza e orde, ortografía, caligrafía e signos de puntuación adecuados.

No caso de ambos tipos de ensinanza: presencial e non presencial, sempre se terá en conta en maior proporción a nota a primeira.

7.2. CRITERIOS DE AVALIACIÓN.

Bloque 1. O sentido relixioso do home

1. Avaliar circunstancias que manifestan a imposibilidade da natureza humana para alcanzar a plenitude.
2. Recoñecer e aceptar a necesidade dun Salvador para ser feliz.
3. Interpretar signos, en distintas culturas, que evidencian que a plenitude humana se alcanza na relación con Deus.

4. Recoñecer que a relación con Deus fai a persoa máis humana.

Bloque 2. A revelación: Deus intervén na historia

1. Descubrir e apreciar a riqueza dos textos sapienciais na historia.

Bloque 3. Xesucristo, cumprimento da Historia da Salvación

1. Distinguir que a través Xesús atopamos a Deus.
2. Esforzarse por comprender que Xesús ten que vencer obstáculos externos para realizar a vontade de Deus.
3. Comprender que a misión de Xesús continúa na Igrexa.

Bloque 4. Permanencia de Xesucristo na historia: a Igrexa

1. Diferenciar a achega dos sacramentos de servizo á misión da Igrexa.
2. Identificar os trazos do tempo litúrxico da Pascua.
3. Recoñecer e valorar o cambio de vida xerado polo encontro co Resucitado.

7.3. ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE.

Bloque 1. O sentido relixioso do home.

- 1.1. Identifica e xulga situacións nas que recoñece a imposibilidade de ser feliz.
- 2.1. Busca, compara e comenta distintas expresións do desexo humano de salvación na literatura e música actuais.
- 3.1. Descubre e explica por que os enterramentos, pinturas, ritos e costumes son signos da relación do home coa Divindade.
- 4.1. Investiga e recolle acontecementos da historia onde se aprecia que o feito relixioso foi o motor de cambios para potenciar os dereitos humanos, a convivencia, o progreso e a paz.

Bloque 2. A revelación: Deus intervén na historia.

- 1.1. Identifica e valora expresións recollidas nos libros sapienciais que enriquecen e melloran a persoa.
- 1.2. Investiga e contrasta a sabedoría popular con expresións da sabedoría de Israel emitindo un xuízo persoal.
- 1.3. Propón, dialogando cos seus compañeiros, situacións e comportamentos onde se expresa a riqueza humana que aparece nos textos sapienciais.

Bloque 3. Xesucristo, cumprimento da Historia da Salvación.

1.1. Busca nos discursos do evanxeo de Xoán frases que expresan a relación de Xesús co Pai e esfórzase por comprender o seu significado.

1.2. Identifica e sintetiza os trazos que Xesús desvela do Pai nos discursos do evanxeo de Xoán.

2.1. Extrapola as dificultades que tivo Xesús na súa vida para obedecer o Pai con situacións que viven os seres humanos.

3.1. Localiza e explica a misión apostólica nas expresións de Xesús recollidas nos evanxeos sinópticos.

3.2. Constrúe un mapa comparativo das accións de Xesús e as da Igrexa.

Bloque 4. Permanencia de Xesucristo na historia: a Igrexa.

1.1. Coñece e explica con exemplos a razón pola que Confirmación, Orde e Matrimonio están ao servizo da Igrexa.

1.2. Aprende e diferencia os signos e momentos celebrativos da Confirmación, a Orde e o Matrimonio.

2.1. Sinala e explica os principais signos pascuais.

2.2. Crea unha composición onde se exprese a alegría e a paz que experimentaron os discípulos ao se atoparen co Resucitado.

3.1. Selecciona testemuños de cristiáns e xustifica o cambio xerado polo encontro co Resucitado.

7.4 MÍNIMOS IMPRESCINDIBLES PARA UNHA AVALIACIÓN POSITIVA.

-Tomar conciencia da necesidade de respectar as relixións do mundo actual.

- Coñecer as principais relixións no mundo actual.

- Descubrir o importante que é respectar as diferentes relixións para obter unha boa convivencia.

- Saber que a Igrexa é o novo Pobo de Deus.

- Descubrir a Igrexa Universal e Diocesana.

- Saber en que consiste a misión da Igrexa.
- Coñecer a orixe da Igrexa e a súa expansión.
- Saber as principais verdades de fe sobre Xesús Cristo
- Coñecer a importancia que ten a Virxe María na Historia de Salvación
- Saber a importancia que da la Igrexa á vida eterna.
- Diferenciar a moral civil e a moral cristiá
- Saber que é o compromiso social dos cristiáns.
- Coñecer en que consiste a Doctrina Social da Igrexa
- Saber que é a liberdade e practicar a verdadeira liberdade
- Identificar os compromisos democráticos que fan os cristiáns na igrexa e na sociedade
- Saber a importancia que ten a cultura para os cristiáns.
- Coñecer as diversas manifestacións da cultura cristiá.

7.5. PROGRAMA DE RECUPERACIÓN.

En cada unidade didáctica inclúense actividades de recuperación e reforzo dos contidos traballados en cada unidade e en unidades anteriores, para que o alumnado poida recuperar e reforzar os contidos que non foron asimilados.

Estas actividades serán elaboradas e revisadas pola profesora.

8. METODOLOXÍA DIDÁCTICA.

- Metodoloxía activa e participativa: Os alumnos/as aprenderán sendo protagonistas activos da súa propia aprendizaxe, pero sempre orientados polo seu mestre, quen potenciará o traballo individualizado e o esforzo persoal.
- Salientar aqueles contidos que sexan máis relevantes para acadar as competencias básicas.
- Globalizar (Organizar os contidos arredor dun centro de interese.)
- Favorecer o traballo cooperativo e a resolución pacífica de conflitos.
- Adecuar a linguaxe e a selección dos contidos ao nivel de comprensión de todo o alumnado, especialmente ao daquel que presente necesidades educativas especiais.
- Utilizar as TIC como un recurso de aprendizaxe.

- Aprendizaxe significativo: Os alumnos/as aprenderán a partir do que xa coñecen, os contidos que o profesor presentará organizados e ben secuenciados, relacionándoos coa vida real do alumno.
- As actividades poderán ser tanto orais como escritas.
- Ter en conta as peculiaridades(ritmo, capacidade, motivación...) de cada grupo e de cada neno/a en concreto.
- Priorizar a atención individualizada.
- Maximizar a interacción profesor-alumno e alumno-profesor.
- Establecer plans de traballo de auto-avaliación da aprendizaxe para que o alumno controle o seu propio progreso. Así fomentaremos a autonomía.

En caso de ensino non presencial: O alumnado poderá acceder ás propostas de traballo semanal blog naauladereli@blogspot.com con acceso a través da páxina do centro e/ou aula virtual. Estas tarefas unha vez realizadas son enviadas á profesora para a súa corrección.

A execución de actividades a distancia axuda ao alumno a desenvolver a capacidade de auto regulación da súa propia aprendizaxe, favorecendo así actitudes e valores como a responsabilidade, disciplina e compromiso para lograr ser autónomos.

8.1. MATERIAIS E RECURSOS.

Ofreceremos aos alumnos/as todos os recursos que teñamos ao noso alcance: recursos humanos, materiais e impresos. Cómpre salientar o uso da biblioteca do colexio, e a biblioteca de aula, como centro de recursos de aprendizaxe e centro de información.

Empregaremos os recursos dispoñibles como:

- Libro de texto.
- Fichas de traballo.
- Biblia.
- Láminas de observación.
- Pizarra.
- CD e DVD.
- Ordenador.

- Pizarra dixital
- Blog

Tamén elaboraremos materiais propios como fichas nas que reforzamos os conceptos traballados ao longo das semanas. O alumnado tamén poderá elaborar materiais propios.

En caso de que a formación teña que ser telemática, empregaranse os seguintes recursos materiais:

- **Abalar:** Aplicación de mensaxería que permite crear unha canle de comunicación coas familias, para enviar información de interese.
- **Aula virtual da Consellería de Educación,** onde se colgarán contidos e tarefas, revisaranse e se reenviarán aos alumnos.
- **Páxina web do centro**
- **Blog:** Ferramenta empregada habitualmente no traballo de aula na que teñen acceso a contidos de ampliación e reforzo.

9. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.

- A atención á diversidade supón un concepto amplo de acción educativa que intenta dar resposta ás dificultades de aprendizaxe, ás discapacidades sensoriais, físicas, psíquicas e sociais, aos grupos de risco, ás minorías étnicas, ao alumnado superdotado, aos inmigrantes, ao alumnado con intereses especiais e a calquera outra necesidade educativa diferenciada e especializada.

- A diversidade é unha realidade facilmente observable, e a súa adecuada atención é un dos pilares básicos no que se fundamenta o sistema educativo. Cada alumno e cada alumna teñen unha ampla gama de necesidades educativas, debidas á presenza de múltiples factores persoais e sociais (xénero, idade, etapa de desenvolvemento madurativo, motivación, intereses, estilos de aprendizaxe, expectativas, procedencia socioeconómica e cultural, orixe étnica, etc.), que deben ser satisfeitas. En consecuencia, deberanse de adoptar as seguintes estratexias:

- Adoptar organizacións flexibles dentro da aula, con respecto polos principios básicos da organización e do funcionamento dos grupos, practicando estratexias inter e intragrúps, para potenciar o traballo con grupos heteroxéneos de alumnos e alumnas.

- Realizar as adaptacións curriculares necesarias para asegurar que se poida manter unha escola na que teñan cabida todos, sexan cales fosen as súas necesidades educativas ou intereses persoais específicos.

- Levar á práctica un programa de orientación e acción tutorial no centro.

10. PROGRAMAS EDUCATIVOS

10.1. BIBLIOTECA ESCOLAR E LECTURA.

Durante o curso 2021/22, dende a Biblioteca escolar do centro desenvolverase o proxecto namor-ARTE propondo actividades que teñan como contido a música, o cine, a literatura, a danza, o teatro ou as artes plásticas.

Gran parte da arte europea está inspirada na fe cristiá. O cristianismo, dende as súas orixes valorou as artes e utilizou a súa linguaxe para comunicar a súa mensaxe. Arte e fe é polo tanto un binomio que acompaña á Igrexa dende hai 2000 anos.

► TEMPO MÍNIMO DIARIO PARA A LECTURA.

Aínda que é na área de lingua onde se traballa máis a lectura, empregaremos a lectura como actividade habitual na clase de relixión católica, cun tempo mínimo por sesión que variará en función dos contidos a traballar e as actividades previstas na programación de aula.

► PRÁCTICAS DE COMPRENSIÓN E FOMENTO DA LECTURA.

Partiremos da base de que aínda que é na área das linguas onde se traballa máis o proxecto lector, tamén se contribúe desde as outras materias a acadar os obxectivos do mesmo.

Na área de relixión tratamos o fomento da lectura con:

- Lectura en voz alta das explicacións que trae o libro xa remarcadas a modo de resumo previa explicación do mestre.
- Lectura en voz alta das actividades do libro que o mestre propoña.
- Lectura individualizada das actividades que o neno copia no caderno do encerado.
- Lectura individualizada das actividades que o mestre entrega aos nenos a modo de fichas de ampliación ou de reforzo.

- Lectura dos exercicios, primeiro individualizada e en voz baixa, para rematar nalgunhas ocasións léndoos en voz alta algún dos alumnos e explicándoos ao resto da clase, traballando en gran medida a concentración e a comprensión lectora.

► PRÁCTICAS DE FOMENTO DA ESCRITURA

Na área de relixión tratamos o fomento da escritura con:

- Realización de exercicios escritos no caderno de traballo
- Realización de probas escritas de control periódicas ao longo do curso.

10.2. EDUCACIÓN DIXITAL:

A área de relixión contribúe á educación dixital a través:

- Emprego de recursos dixitais de forma habitual.
- Utilización básica do ordenador
- Buscas guiadas en internet.
- Emprego dos recursos dixitais de forma ética e responsable.

11. PLAN DE CONVIVENCIA

O Plan de convivencia do centro establece un marco de entendemento entre todos os membros da comunidade educativa e permite desenvolver con normalidade a actividade na aula. En todo momento garantírase o seu cumprimento.

12. AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN

A avaliación da propia programación realizarase periodicamente tendo en conta os seguintes aspectos:

- A adecuación dos obxectivos programados ás características do alumnado.
- A distribución equilibrada e apropiada dos contidos.
- O emprego apropiado da metodoloxía e dos materiais curriculares en cada momento.
- A validez dos criterios de avaliación.
- A pertinencia de adoptar medidas de atención á diversidade e de adaptación curricular.

A consecución dos obxectivos programados.

13. AVALIACIÓN DA PRÁCTICA DOCENTE.

A avaliación da práctica docente debe realizarse en todo momento, antes, durante e despois do acto educativo. Os obxectivos que pretendemos á hora de avaliar a práctica docente son, entre outros, os seguintes:

- 1- Axustar a práctica docente ás peculiaridades do grupo e de cada alumno.
- 2- Comparar a planificación curricular co seu desenvolvemento.
- 3- Detectar dificultades e problemas.
- 4- Fomentar a reflexión individual e colectiva.
- 5- Mellorar as redes de comunicación e a coordinación interna.

Avaliarase o clima de aula, a planificación curricular de unidades didácticas (obxectivos, contidos e actividades), a metodoloxía aplicada e o uso de recursos e tempo así como a práctica avaliativa.

Os instrumentos básicos de recollida de información empregados son os cuestionarios para estudantes sobre a práctica docente, a observación dos resultados obtidos ao final dunha unidade, de cada trimestre e ao final do curso e finalmente unha autoavaliación do profesor, reflexionando sobre os resultados e propoñendo melloras.